

הפטר
"רבינו ושמי" פרשת בהעלותך

המאור שבתורה

מעט מן האור דוטה הרבה מן החושך

לצ"נ: מו"א עט"ר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

שבת ט"ו סיון התשע"ז

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
19:29	20:20	21:17
19:27	20:18	21:14
19:30	20:21	21:18
19:27	20:18	21:13

כל הזכויות שמורות

ישא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

לא איש
בלא
אישה,
ולא
אישה
בלא איש,
ולא
שניהם
בלא
שכינה

הכס רבי יעקב יוסף זצ"ל הציל המוניים, מקטנים ועד גדולים מבורות נשברים לבאר מים חיים. **שנים רבות** היה מכתת רגליו בכל יום שני בשבוע לשכונות המרוחקות בירושלים כמו נווה יעקב ועוד.

שם היה דופק על הדלתות **ומשכנע הורים** רבים להכניס את ילדיהם לתלמודי תורה. ולא אחת עת שמע על פלוני החפץ כי בנו ילמד מקצוע ולא יעסוק בתורה, היה רץ לביתו ומשכנעו. פעם אף רץ ישר במוצאי תשעה באב לבית כזה, למרות שעדיין **לא פתח את צומו**. ורק בקבוק שתייה לקח בחיקו. וכך נעשו בזכותו המוני אברכים ויראי ה' וגדלו להיות ת"ח.

ימי מלחמת השחרור נתנו אותותיהם בתקציב הישיבה, והוא הדלדל מאד. הבחורים הוסיפו לשקוד על לימודם, אולם רבים מהם רעבו ללחם. רבי **בן ציון חזן** זצ"ל שהיה מקים הישיבה ופטרונה, כבר לא היה צעיר, והוא התקשה לכלכל את הישיבה **מהתקציב המצומצם** שהיה ברשותו. הישיבה המפוארת עמדה בפני שוקת שבורה, ונראה היה כי לא ירחק היום והיא תאלץ להיזרר. ואולם אז התגייס רבי **עזרא שרים** זצ"ל, נטל עליו את ניהול הישיבה, ובימים הטורפים ההם יצא לגייס כספים בחו"ל. הוא הקים בישיבה מטבח וחדר אוכל, ובהם החיו בני הישיבה את נפשותיהם.

כל לשון הרע טרויה,
מתפשטת
כאש על קש יבש

רבי יהודה ליאון זצ"ל גדל על ברכי סבו הגדול אשר היה תלמיד חכם ומקובל גדול והעיד עליו כי סבו היה מתבטט אין קיר בפני ומה שאני מבקש לראות אני רואה עליו אמרו כי היה **דנוק בשכינה** עשרים וארבע שעות ביממה ולא הסיח דעתו מהבורא ולו לרגע קט ועל ברכיים קדושות אלו גדל רבי יהודה ליאון (סבו זה היה מעל גיל 100 ויהודי קדוש מאוד) וממנו קיבל **בגיל ינקותו** את הדבקות בבורא כל העולמים ולקיים תדיר 'שויתי ה' לנגדי תמיד'

לא בחינם עברו עליו ימי ילדותו בשמירה מופלאה מן השמים שלא יכשל חלילה בראיית דברים אסורים והרחקה מכל חטא ועוון זאת כמובן נוסף על השמירה **והשגחה פרטית** על גשמיותו אשר ניצל מכל הזיק גופני.

דעו שה"אומרים" אינם עושים.
וה"עושים" אינם אומרים.

הרה"ק הבעל שם טוב זצ"ל אומר: כשם שהכוכבים אשר בשמים נראים לעינינו כנקודות זעירות בלבד - שעה שהם עולמות עצומים, כך ישנם **יהודים** בעולם אשר בעולם הזה מראיהם עלוב ושפל - אולם בשמים הם עצומים.

הגר"י מבקש ליחד מילין על נקיות לשונו של הרב **ניסים טולדנו** זצ"ל "מעולם לא שמענו ממנו ביקורת על מישהו או משהו, גם בעניינים תורניים והשקפתיים. ולא שלא הייתה לו **דעה מוצקה**, היתה לו גם היתה, ואליבא דאמת היו אנשים ופעולות שלא מצאו חן בעיניו, אלא שהוא לא העלה את הדברים על דל שפתיו".

הגר"י מוסיף ומבאר את עומקה של הנהגה זו, "אבא פחד שלעיתים אף אם הביקורת היא **לשם שמים**, מ"מ יתכן ותהיינה שותפות בה גם נקודות הנובעות מאינטרסים אישיים וכדו', ומשכך בחר שלא להשמיע את דעתו כנגד עניינים שונים." כך גם כשביקשו לערבו בענייני פוליטיקה, עסקנות הרדית וכו', רבנו **ברח מזה כמו מאש**, ולא אבה לשמוע מטוב ועד רע. הוא שמר על שלמותו האישית, ועל דרגתו הרוחנית הגבוהה, עלה ונתעלה בכתרה של תורה ובכתר שם טוב.

אנשים פשוטים אוכלים כדי שיהיה להם כוח לילמוד **בעלי מדרגה** גבוהה לומדים כדי שתהיה להם דעה כיצד לאכול.

אל תהיה מתוק מדבש
על מנת שלא יבלעוך.

כל מנהיג בישראל יש לו מעלות המבטאות את שלמותו העצמית, ומעלות המבטאות את שלמותו כמנהיג.

במשה נראו שני הדברים מיד עם לידתו: לידתו מהול רומות **לשלמותו העצמית**, ואילו זה שנתמלא הבית כולו אור רומז על **שלמותו כמנהיג**, המביא אור ושפע רוחני לבית ישראל כולו.

המרחק מביתי לביתך הוא קילומטר. אך מליבי ללבך - אפילו לא מילימטר.

נקודה למחשבה

שני אגמים יש בארץ ישראל: האחד, מימיו מתוקים ודגים חיים בו. כתמי ירק מפארים את גדותיו. עצים פורשים את ענפיהם עליו ושולחים את שורשיהם הצמאים לתוך מימיו המבריאים. לאורך חופי **משחקים הילדים**, כפי ששיחקו ילדים בימי התנ"ך. נהר הירדן מביא אל הים הזה מים נוצצים שירדו מעל הגבעות. האנשים הקימו את בתיהם סמוך לגדותיו והציפורים בנו כאן את קניהם, וכל בעלי החיים **שמחים** על שזכו לשבת במקום הזה.

נהר הירדן ממשיך לזרום דרומה ומשתפך לתוך ים אחר. כאן אין זכר לדגים, עלה אינו רועד, ציפורים אינן שרות, ילדים אינם צוחקים. הנוסעים פונים מכאן ובוחרים בדרך אחרת. אוויר כבד תלוי על פני המים, אדם חיה ועוף **אינם שותים** מימי האגם. מהו הגורם להבדל עצום זה בין שני האגמים שאינם רחוקים זה מזה? לא בנהר ירדן האשם, הוא מגיר את מימיו לתוך שני האגמים. לא בסביבה שבה הם נמצאים האשם, ולא באדמה שמסביב. הרי מקור ההבדל: **ים כינרת** מקבל את מימי הירדן, אך אינו שומרם לעצמו: תמורת כל טיפה הזורמת לתוכו הוא מזרים טיפה אחרת מתוכו. האגם השני ערום יותר, הוא אוגר את המים הבאים לתוכו בתאוהו של קמצן. הוא לא יוציא את המים מתוכו. כל טיפה הבאה אליו הריחה שומר עליה. ים כינרת נותן, ועל כן ים החיים הוא. הים השני אינו נותן מאומה, ובני האדם קראו לו **"ים המוות"**.

שני אגמים יש בארץ ישראל. שני סוגי בני אדם יש בעולם. יש מעניקים עוזרים ותורמים. וכאלה שנו...**תהיה מתוק** תעניק לאחרים תזרמם... (העורך)

זהירותו הרבה של הגאון רבי **ציון ברוק** זצ"ל שלא להטריח את הרבנית ולהסוך מנפה כל מאמץ שלא לצורך. ראו גם מנפה שפאשר ראה שפנה לשהיה **קמה לפנות בקור** והולכת לשוק 'מקנה הנהדה' לקנות עבור הישיבה, היא מתאמצת יתר על המדה, מנע מנפה המאמץ ולא נתן לה להמשיך.

כמו כן, היה אומר לה לניח בערב שבת ולא לעבד יתר על המדה מה שלא הקריח לעשות. **מעולם לא הטריח** את אשתו פעננינופאשר הנכדים התארחו בביתו, היה מבקש מהם לסדר את המטבח לאחר הארוחה כדי שהרבנית לא תטרח ולא תתאמץ.

אנו בידינו יוצרים את עתידנו וקוראים לו "גורל".

באו לחזו"א זצ"ל בטענה שרוצים לסלק בחור מהישיבה, אמר להם למה אתם צריכים לזרוק אותו, תיקחו ספינה ותיסעו לים ותזרקו אותו למים. (כלומר שסילוקו מהישיבה נחשב כזריקתו לים) הרבנית שמעה מחמותה הרבנית **קניבסקי** ע"ה (אשת הקה"י) שפעם ראשונה שהודמן למרן הגר"ש אלישיב זצ"ל להיכנס לחזו"א לזמן קצר. לאחר שיצא אמר לה, אותו הייתי רוצה שיהיה חמיו של רבנו **חיים קניבסקי** שליט"א. מרבנו הגר"א **ל שני"ן** שליט"א: אהחזו"א א"ל שהיה כאן יהודי בשם **הרש"א** נ"י ושאל שאלה בלימוד, ולפי נוסח השאלה ששאל, ראיתי שהוא יודע טוב **ללמד תלמידים**, כדאי לכם לקחתו ליישבתכם בכפר סבא, ולקחתהו ובאמת מאוד הצליח.

העולם דומה לשוואת חיים מלוחים תמיד נישאר צמא

החפץ חיים הקדוש
אומר: הירא שמים חושב בכל דבר שמא דבר זה אסור, והאינו ירא – חושב בכל דבר אולי הוא מותר.

בשירת היס התבטא גילוי של דרגת 'יחידה' שבנפש. כל אחד ואחד מישראל התעלה למדרגת עולם האצילות, שהיא מדרגתו של **ישעיה רבנו**, ולכן יכלו כל ישראל להראות באצבע ולומר "זה ק-לי", וכולם יחדיו אמרו את השירה עם משה.

פעם הוצרך **החפץ חיים** זצ"ל להתייצב לפני המלכות כדי לבטל גזירה שריחפה על מוסדות התורה, עקב הלשנה של המשכילים. לפני צאתו קרא לאחד ממשפחת קורניצער מנכדי בעל **החתם סופר** זצ"ל שיבוא יחד עמו. חשב הלה לתומו כי הסיבה שהחפץ חיים קורא לו להצטרף אליו, כדי שידבר הוא לפני המלכות ואולם למרבה הפלא לא כך היה. שכן כאשר הגיעו, פתח החפץ חיים ודיבר כל אשר על ליבו **לנטול הגזירה**, דברים שהועילו, ואכן התבטלה הגזירה. כאשר יצאו אמר החפץ חיים לאיש שהתלחה עמו כי הוא יכול לשוב לביתו בשלום.

במדבר אירעו לישראל עוד ניסים גדולים, ומדוע לא אמרו עליהם שירה, כדרך שאמרו על קריעת ים-סוף? אלא **שהשירה נאמרה** לא על הנס עצמו של קריעת ים-סוף, אלא על שבוכות קריעת ים-סוף באו בני-ישראל לידי **אמונה שלמה**, ועל זה אמרו שירה.

רשימת תפוצה
hamaor.net@gmail.co

צב אחד החליט לעזוב את השדה שבו התגורר כל ימיו ולצאת לטיל בעולם. ספר הצב על תכניתו לידידי **הברווזים** אמרו הברווזים: "אנו נקח אותך לטויל". אחזו בשני קצותיו של מקל עבה, והצב תפס את אמצע המקל בשניו ונאחז בו היטב. פרו הברווזים כנפים, וכל השלושה **עפו גבוה**.

כך חלפו על פני ארצות רבות, ובכל מקום הרימו אנשים את ראשיהם והתפעלו מן הצב המעופף. "ראו, הנה מלך הצבים", צעק משהו. "כן, אני המלך", התלהב הצב, וברגע **שפתח את פיו**, נפל ארצה והתרסק... בני אדם מתאמצים לדבר יפה, ו**כמה יש להתאמץ לדעת לשחק**.

משולחן גבוה

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

להעלות את הנפשות

"דבר אל אהרן ואמר אליו בהעלתך את הנרת אל מול פני המנוחה יאירו שבעת הנרות" (במדבר יב, א).

שנו רבותינו (ראה במדבר רבה טו, ז, ובפירושו רש"י) למה נסמכה פרשת המנוחה לפרשת הנשיאים (הסנויה בפרשה הקודמת, פרשת נשא), לפי שכשראה אהרן הנוכת הנשיאים חלשה דעתו, שלא היה עמם בחנוכה, לא הוא ולא שבטו, אמר לו הקדוש ברוך הוא חי"ך, שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומטיב את הנרות.

הנרות הם רמז לנשמות, נר ה' נשמת אדם (משלי כ, כז). אהרון היה מדליק ו"מטיב" את הנשמות, מטיב את מעשיהם והופכם מרע לטוב, ונשמות אַני עֲשִׂיתִי (ישעיה נז, טז). אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרן לתורה (אבות פ"א מ"ב).

אהרון הכהן היה רואה ברוח קדשו את כל עוונות האדם ואינו עבירה עבר איש פלוני בשעה פלונית, אך כשהיה פוגש באותו אדם לא היה מזכיר לו מאומה מחטאו אלא מקרבו ומחבבו, ומציע לו ללמוד ביחד כמה דקות בכל יום.

מיד אותו אדם היה מפשפש במעשיו וחוזר בתשובה שלימה באומרו בליבו, "אהרון הכהן, גדול ישראל רוצה ללמוד איתי? אוי ואבוי, הלא פשעי וחטאי אני אדע, לו ריהונו בהם שכני אוי ורחוקי ממני (מתוך פיוט "אלקי אל תדינני" ליום ראשון של ר"ה, יעו"י בפלא יועץ אות ע') ערך ענוה ד"ה וחיוב אדם לומר, מוכרח אני לשוב ממעשי הרעים".

כך זכה אהרון הכהן להחזיר נשמות אבודות רבות אל אביהם שבשמים, אל כור מחצבתם, וזאת מפני שלא הסתכל על הגוף הנגוף המלוכלך בעוונות אלא התבונן בנשמה הקדושה החצובה מתחת כסא הכבוד הטמונה בכל יהודי, איזהו חכם הרואה את הנולד (תמיד לב ע"א), אהרון הכהן ראה מה יכול לצאת מאותה נשמה קדושה, ולכן העלים עינו מעוונותיו של אותו אדם וקרבו בעבותות אהבה.

יהי רצון שנזכה לקרב את כל אחינו בית ישראל לאבינו שבשמים ונראה בקרוב בישועת ישראל השלימה, אמן.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

אשה מהכפר הסיחה צערה לחברתה: זה שישה חדשים לא קיבלה שום ידיעה מאביה. ניחמה חברתה: מה בכך? אבא שלי מת לפני שש שנים, ועדיין לא קיבלתי שום ידיעה ממנו.

כל העלונים: hamaor.net

שמור על קשר ולא על קָרָר.

נבות השקיע בְּדָאָגָה ובמְקֻשָּׁה הגאון רבי **יחיאל מיכל פינשטין** זצ"ל על טוֹבְתָה שֶׁל הַרְפָּנִית. כִּף בִּשְׁנַת תשמ"ו – פְּשִׁיחָה מְאֻשָּׁפָה לְבִילִינְסוֹן בְּמִשְׁפָּחָה שְׁבוּעִים יָמִים אַחַר הַתְּקָה הִלֵּב שְׁעָבֵר, וְהַרְפָּנִית הַקְפִּיחָה לַשְּׁחַת **לצוד** מִדֵּי יוֹם טוֹף שְׁהִיא מְסַרְבֵּת לְהַפְצֵרוֹתֶיהָ הַחֹרְרוֹת וְנִשְׁנֹת לַתּוֹ מְנוּחָה לְעֲצֻמָּה – מִהָר וְקָנָה לְרַבְּנֵי שְׂרָפָת מְזַהֵב לְאוֹת הַכֹּרֶת הַטוֹב עַל מְסִירוֹת נְפִשָּׁה לְסַעְדוֹ בְּעַת קְלִיּוֹ...

שערי דמעות לא ננעלים, אך בכל זאת יש שערים בשביל דמעות תנין.

בימי מלחמת תש"ח, ירושלים הייתה במצור, במצוק וברעב, ומצב תושביה הלך והחמיר. הלחץ על בני הישיבות בכלל ובירושלים בפרט, שיתגייסו לצבא, היה גדול, והתעמולה כנגדם הלכה וגברה. בין מנחה למערב היו נכנסים לבתי הכנסת ומגייסים **בנח צעירים** בני תשורות. בני ישיבה רבים התגייסו, ובמצב שנוצר היה חשש רציני ביותר לעתידן של הישיבות, והייתה סכנה גדולה שקול התורה לא יישמע עוד ח"ו, ושוב לא תהיה כל זכות להגן על תושבי הארץ חלילה.

הגאון רבי **איסר זלמן מליצר** ז"ל שראה את המצב הנורא הזה ואת גודל הסכנה הבטחונית המתהפכת על יושבי הארץ באם יפסק קול התורה, **פרסם כוח** תקיף ביותר כנגד גיוס בני הישיבות.

"אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו" אבל כיום עושים זאת דרך הטלפון.

מעשה ביהודי מערבי, שנשמע ליצור ואכל טריפה. בלילה חלום-רע ולמחר היה לבו נוקפו כל היום. ראה שניטלה מנוחה הימנו והלך אל הרב לבקש דרך-תשובה. אמר לו הרב: מעשיו תתפלל בציבור כל-יום, ואחרי התפילה תאמר שני פרקים תהילים. קיבל עליו. הלך לבית-הכנסת, התפלל עם הציבור ואמר שני פרקים תהילים. ביתניים הסתכלו וראו: מאחוריו עומד יהודי צנום ודל, פאותיו ארוכות, כנפות קפורתו מגיעות לו עד לקרסוליו, ואף הוא אומר תהילים, פרק אחרי פרק, פרק אחרי פרק. נייענע המעריב בראשו ותמה תמיהה גדולה בינו לבין עצמו: יהודי צנום כזה ובעל פאות ארוכות כאלה, ואכל כל-כך הרבה טריפות!...

לעילוי נשמת: ניסים בן רימה, שרה בת חורשד, דינה בת רוב, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיא בן לוליה, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, נימה בת עזרה, שולמית חיה בת אסתר, סעידה מול בת יעקב, מלכה בת שרה. פנחס בן פנחס, יואל בן מלכה, דוד ומרים אלבו, הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אוריית, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בוגנים, יעקב בן נטלי, רמאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה אליעזר בן רנינה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי הרב יורם אברביל, הרב יחזקאל יאיר, שמעון בן רינה, ישראל בן שמחה סבג, אוסטינה בת גורית חלפון, שמואל בן רבקה זכאי **מרו הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה**

צדיק להמתיק את הכעס ברחמנות

סיפר הגאון רבי **רפאל שפירא** זצ"ל (אב"ד ור"מ מוולוז'ין) בשם אחד מבני הישיבה דוולוא'ין שאמר, כי "משו"ע – חושן משפט" למד שאין לבוא לידי כעס. תמהו השומעים: "מה עניין כעס לדיני 'חושן משפט'?"

הסביר להם: יש כלל גדול **בדיני ממונות** שהמוחזק בממון נחשב שהממון שלו ואי אפשר להוציאו מידו והרוצה להוציאו מידו עליו להביא ראיה. וכל עוד לא הביא ראיה, נשאר הממון ביד המוחזק. אם כן מה מקום יש לכעוס? הרי ממה נפשך? אם השני מוחזק, **מה תועלת יש בכעס**, הרי לא הכעס יוכל להוציא ממנו, אלא 'ראיה'. ואם אני המוחזק, הרי בוודאי שאיני צריך לכעוס.